

У НОВОМЕ САДУ У ПОНДЕОНИК 14. АПРИЛА 1875.

ПОЗОРИШТЕ

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО ТАВАКА. — СТОИ ЗА ПОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВ. МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАСИ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 НОВ. И 30 ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

ПОЛА ВИНА ПОЛА ВОДЕ.

ШАЉИВА ИГРА У ЈЕДНОМЕ ЧИНУ, ОД + КОСТЕ ТРИФКОВИЋА.

(Наставак.)

Софка. Боже мој, како тешко појмите! Кад ја будем госпоја, добра вам стојим, да му се не ћу допасти. Он ће одустати, а нама ће остати 15.000. Јесте ли ме сада разумели?

Марија. Дакле ти хоћеш, да он тебе држи за мене?

Софка. Да како!

Марија. А мене за тебе?

Софка. Да како?

Марија (присне у смеј.) Прекрасно! — Врло добра мисао! А ти ћеш већ твоје учинити, да се не допаднеш?

Софка. Та наравно! Али сад брзо, да променемо улогу, јер чујем већ, где долазе.

Марија. Хајд'мо, — хајд'мо! (Уђу у побочну собу.)

ПОЈАВА ТРЕЋА.

Лаза Поповић и слуга Јован.

Поповић (уласећи.) Ја ти кажем да хоћу!

Јован (који носи пртљаг на глави.) Али господине.

Поповић. Ни речи више!

Јован. Та јесте ли ви маметни?

Поповић (срдито.) Језик за зубе! То је моја брига!

Јован (тресне пртљаг о патос.) То није ни ђаво видио!

Поповић (претеки.) Јоване!

Јован (са свим умиљато.) Изволите господине?

Поповић (мирно.) Тако ми се допадаш! Па сад скидај тај твој либр! На, ево ти мој капут, (промену капуте) са свим ти добро стоји. Чекај још да ти наместим мараму. (Намешта је.) Тако! Косу мало горе, (баруши му косу) па устегни мало те чакшире! Но, сад је са свим добро, — изгледаш као какав почасни виценотараш.

Јован. Не знам како изгледам, ал' да ја представљам господина, то ми се још није никад догодило.

Поповић. Није ни многим другима, па га зато пет представљају. Па сада слушај! Узми се у памет, и гледај, да се мојој невести не допаднеш, јер ако се допаднеш, биће батина, на против ако се не допаднеш, поклонићу ти моју стиву лулу, на коју већ одавно имаш зуб.

Јован. Стиву лулу? Онда немајте бриге! Уља моје име, ако јој се допаднем. Него, још једаред, моја ми савест налаже да вас питам: Зар заиста не ћете да се жените?

Поповић. На умирење твоје савести савесно ти велим: не ћу!

Јован. Је л' то ваша последња реч?

Поповић. Најпоследња!

Јован. И још једаред?

Поповић. И још једаред!

Јован (имитујући bon ton). Ја вас онда сажаљевам!

Поповић. Право Јоване, рођен си господин! Чујем, да долазе, брзо на посао!

ПОЈАВА ЧЕТВРТА.

Софка (као госпоја) Марија (као собарица) и прећашњи.

Софка (Марији.) Остави ме!

Марија (за себе.) Добро почиње! (Оде.)

Јован (Лази.) Јапаша тај пртљаг па петљај, одавде!

Поповић (за себе.) Ао лоло једна, чекај док ја будем опет господин! (Оде.)

ПОЈАВА ПЕТА.

(Овај се призор декламује у комичном интонацији).

Јован.

Слуга сам понизан, госпожо драга! (Клања се.)

Софка.

Службеница ваша! (За себе). Иди до врага! (Клања се.)

Јован.

Ипоповић Лаза моје је име,

Свагдар на услуги: било ма чиме! (Клања се.)

Софка.

Петровић Марија пред вами стоји,

Сретна, да и вас за рођака броји! (Клања се.)

Јован.

Вама је познато, биће вам знатно,

Да није свакоме човеку дано да имаши

Навек уживати блажене среће,

Већ да га нестане — ко ланско цвеће!

Софка.

Вашег господства разумем речи, —

Срце ми је од скалости дречи,

Рођаки наш Свирчев, он је премин'о

Баш та је свалио ћоногрно вино.

Плачевничзоре! Пролевај сузе,

Плачите и ви шатриначке музе,

Њега је нестало, нема га виште!

Проливајте оли горких суза, кише!

Софка.

Од вељих јада чините већи!

Под тешким теретом можте подлећи!

Утишајте тугу, ублажите јад,

(Са свим тривијално.) Узмите столицу, па седните

сад. (Седне.)

Јован (седне).

За нас живе људе у најденишем цвету

Биће још утхе на овоме свету. (Извади лулу.)

Софка.

Разна су средства, што нам тугу блаже!

Зависи од тог, која кога драже! (Извади бурмутицу.)

Јован (за себе).

Шта наонако шмрка? То је лепа вдова!

Софка (за себе).

У визити пущи? Красна мазгова!

Јован.

Наши рођак Свирчев, блажена века,

Њега је нестало с овога света!

Оста за њиме плач и ридање!

Софка.

А уз то још неко мало имање!

Јован.

Тридесет хиљада, малена свота!

Софка.

И ништа више, то је срамота!

Јован.

Ово имање припада нама,

Половица мени, половица вама,

Ако се будемо, то јест узели,

Иначе иде на „радиначке цели“. (Пљуци.)

Софка (чеше се.)

Акоји од нас не буде хтео,

По заветном писму губи свој део!

Јован (за себе).

Тако је, госпо, то је у ствари:

Наш је рођак хтео да спари! (Пљуци.)

Софка (чеше се, за себе.)

Једнако пљуцка, — уши ми врећа!

Јован (за себе.)

Чеше се вдова, сврбе је леђа!

(Гласно.) Тачно се држим његове воље,

Стар'о се за нас, да не мож' боље,

Ево ме даље у шуној нади.

Да ћу се мојој допасти млади! (Пали лулу.)

Софка (чеше се, за себе.)

Ваша је посета за мене част,

Ваше су речи за мене сласт! (Шмрка.)

Јован.

По мојој савести могу вам казти:

Човек сам благ, нит' имам страсти,

Тек гдекоји пут — на што да кријем?

Волим, што но кажу, мало да пијем!

Софка,

Идите, молим вас, све је то шала,

Ја боме пијем и из бокала!

Јован.

А поред пића, али тек свецем,

Радо се бавим, што но кажу, кеџем.

Софка.

Идите, молим вас — лудорија,

И радним даном картам се ја!

Јован.

Још и то кажу, ал' дажу људи,

Да сам у пићу луцкасте ћуди,

Ваздан тумарам и мира немам

Где што ухватим, што но кажу лемам! (Пљуци.)

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Грабанцијаши,) давани су по други пут у нашем по- зоришту 30. марта, па су се, овако за позорницу удешени, и допали публици, која се била искушила у прилично великом броју. Да се комад дошао, најбољи је доказ то, што се на бурно захтевање морала поновити цела предигра, која се зове „Врзино коло“. Такво што јопи нисмо доживили у нашем позоришту! Међутим истини у атар морамо признати, да је музика у предигри тако лепа, да ти се мили слушати, а и наши глумци и глумице отпевали су целу предигру тако складно и лено, да се ни мало не чудимо, што се публика занела, па све дотле није хтела мировати, док се није поновила цела предигра. Да су се „Грабанцијаши“ овако као сада и дане представљали, за цело да би су се тако исто допали као и сада. И комаде од најбољих писаца већа више пута удешавати за позорницу, ако желимо да имају успеха. Много се шта даје читати и може се у читању и допасти, али за то опет није све за позорницу. То би морали имати на уму наши и онако не баш Бог зна како многи позоришни писци, па одмах не би били тако љути непријатељи сваком згодном скраћивању и уде- шавању њихових дела за позорницу!

8.

ПОЗОРИШТЕ.

* (Марија Јеленска.) „Глас Црногорца“ има из Граца допис, у коме м'у се пише: „Скоро овђе имали смо прилику да видимо српску умјетницу госпођицу Ирму Јеленску. Она се задржавала врло кратко вријеме овђе, па је тако само три пута излазила на позорницу, и то у градском позоришту, а у овим ќомадима: „Ловудска сиротица“, „Цврчак“, „Кривица једне жене“ и „Пуковник од 18 година“. Нијесам вјештак, па за то не могу да вам овђе критикујем како је поједине улоге одиграла, али на основу критика, које сам читao у „Тагеспосту“ и „Гра- церцјатунгу“, а посље, у колико сам могао схватити и од другије чути, могу словодно најповољније и најпохвалније изразити се о њеној вјештачкој умјетности и као Србин дичити се таквом изврсном Српкињом. Овдашњи српски ћачи не пропустише да у почаст таку Српкињу не овјенчају лијепим лаворним вијенцем. Тако баш кад је играла „Цврчка“ чим је ступила, вјенац се већ забио на бини, а кад га јој је другарица предала, узе га радо, и на неодољиви пљесак руку захвали се дубоким поклоном и с поносом натаче га на своје њежне груди и наставији да играчи. На вјеницу се вила тробојна лисница, а на бјелој страни бјеше извезено златним словима: „Врло српскија српска градачка омладина“. У трећој представи опет јој је један штапски официр Србин красну киту цвијећа поднио, коју је с највишом захвалношћу радо примила. Вриједно је споменути, да јој овдашња српска омладина ишла у посјету, коју је најсрдачније и најљубазнији примила и доиста уживала с браћом Србима

упознати се и поразговорити се. Јеленска је римкиња, па с поносом каже, да је Српкиња, и не стиди се да је тога имена. Она нек је живи примјер и огледало свим оним Србима и Српкињама, који појме Српство тек у православљу. Јеленска је својом умјетношћу како свагђе тако и овђе српско име освјетлала, лијену успомену и код Срба и код грађанства у опће овђе оставила, а особито својим љубазним понашањем према овдашњим Србима лијепе симпатије задобила. Таково дичиој Српкињи част и поштовање. Живила!“

* (Хрватско народно позориште у Дубровнику.) Читамо у „Viencu“, да ће се позоришна дружина ипак кренути на пут у Дубровник, где ће прв вече „приказивати у великом градском позоришту пред лицем Његовог Величанства краља. У свему ће бити 15 хрватских представа све најбољих комада. Од изворних приказаће се „Мејрима“, драма дубровчанина Матије Бана. О успеху представа доносићемо потање вести. Желимо нашим вредним глумцима сретан пут. Нека скуне све своје сile, сву пажњу, сав запос са себи и народу осветљају лице на оном месту, где Гундулић, Палмотић, Ђорђић и други угледаше света. А граду Дубровнику, његовој властели и пуку до- викујемо од срца: „Живили, и три пута живили!“ што поносито износе пред светло царско лице хрватску ста- рину.“

По „Наг. Nov.“ позоришна дружина, укупно 26 особа, већ је отпутовала 19. априла у Трст, одакле ће се 20. априла паробродом кренути у Дубровник, да опде у славу доласка Њег. Величанства, по жељи дубровачких ро- дольуба, даде неколико представа. Дружина је понела за представу ове ќомаде: „Школски надзорник“, „Марки Вилмер“, „Ђаволови записници“, „Богомольци“, „Локот“, „Госпођа од Сен Тројеза“, „Рукавица и лепеза“, „Зло чу- ване девојке“, „Брзојав“, „Дона Дијана“, „Цврчак“, „Ми- лион“, „Људевит XI“, „Муж у клопци“, „Фабричар“, „Не- Ђак америкањац“, „Ћушка у позоришту“, „Лек од чуница“, „Добри пријатељи“, „Мати и син“, „По енглески“, „Париски колотер“, „Великашица грађанскога рода“, „О- тело“, „Ружно време“, „Тврдица“, „Лепа млинарица“, „Див- љан“, „Девојачки завет“, „Честитам“, и „Мејрима.“

„За свечане представе, на којима ће Његово Величанство присуствовати, одређени су ови ќомади: „Рукавица и лепеза“, „Милион“ и „Великашица грађанскога рода.“

Позоришна дружина вратиће се до 15. маја у Загреб. На повратку из Дубровника намерава дружина дати не- колико представа у Задру.

Ми се надамо, веле „Nag. Nov.“ да ће дружина како својим представама, тако и својим приватним владањем оставити код родольуба у Далмацији само угодан спомен и нашем народном заводу осветлјати лице.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

55. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТИЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У ПОНЕДЕЉНИК 14. АПРИЛА 1875.

И З Б И Р А Ч И Ц А.

ШАЉИВА ИГРА У 3 ЧИНА, С ПЕВАЊЕМ, од К Трифковића.

ОСОБЕ:

Соколовић	Зорић.	
Јеџа, жена му	Ј. Маринковићка.	
Малчика, ћи им	Л. Хацићева.	
Савета, њихова нећака	Љ. Зорићева.	
Тимић	Вујић.	
Ката, жена му	Ј. Поповићева.	
Милица, ћи им	Б. Хацићева.	
Бранко, журналиста)	Марковић.	
Штанцика	млади људи, који хоће да се жене	Лукић.
Тешница	Добриновић.	
Јован, послужитељ код Соколовића	Божовић.	

Збива се у Новоме Саду.

Ко од наших претплатника жели своја места за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11 сахата пре подне.

Поштовани претплатници умолявавају се, да би изволели исплатити своју другу претплату или у трговини браће Поповића или у вече на каси.

Улазнице се продају у писарници позоришној (стану матичном) од 9—12 пре подне и од 3—5 сахата после подне, а после на каси.

Поједини бројеви овога листа продају се обдан по 5 д. а вр. у српској народној задружној штампарији, у позоришној писарници и у вече на каси.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.